

Закон о финансијској подршци породици са децом

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [113/2017](#), [50/2018](#) (чл. [12.](#) није у пречишћеном тексту), [46/2021](#) - Одлука УС РС, [51/2021](#) - Одлука УС РС и [53/2021](#) - Одлука УС РС, [66/2021](#) (чл. [19.](#) и [20.](#) нису у пречишћеном тексту) и [130/2021](#) (чл. [4.](#) није у пречишћеном тексту). Види: [Решење УС РС - 66/2022.](#)

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се финансијска подршка породици са децом.

Финансијска подршка породици са децом, у смислу овог закона, додељује се ради:

- 1) побољшања услова за задовољавање основних потреба деце;
- 2) усклађивања рада и родитељства;
- 3) посебног подстицаја и подршке родитељима да остваре жељени број деце;
- 4) побољшања материјалног положаја породица са децом, породица са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом и породица са децом без родитељског старања.

Члан 2.

Породицу у смислу овог закона чине: супружници и ванбрачни партнери, деца и сродници у правој линији без обзира на степен сродства, као и сродници у побочној линији до другог степена сродства под условом да живе у заједничком домаћинству.

Чланом породице, у смислу става 1. овог члана, сматра се и дете које не живи у породици, а налази се на школовању – до краја рока прописаног за то школовање, а најкасније до навршене 26. године живота.

Чланом породице, у смислу става 1. овог члана, сматра се и супружник без обзира где фактички живи.

Изузетно од ст. 1. и 3. овог члана, чланом породице не сматра се извршилац насиља у породици, односно његови приходи и имовина не утичу на право жртава насиља у породици да остваре право, ако испуњавају друге услове прописане овим законом.

Чланом породице старатеља сматра се и лице, које се у породици старатеља налази на основу решења органа старатељства.

Изузетно од става 1. овог члана, приликом утврђивања редоследа рођења деце, у породицу се убрајају и деца која не живе у њој.

Заједничко домаћинство, у смислу овог закона, јесте заједница живљења, привређивања и трошења средстава свих чланова домаћинства.

Члан 3.

Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Члан 4.

За остваривање права на накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета и остваривање права на остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета и остваривање права на родитељски додатак – редослед рођења деце у породици утврђује се у односу на дан подношења захтева за остваривање ових права, према датуму и часу рођења уписаних у матичну књигу рођених.

За остваривање права на дечији додатак, редослед рођења деце из разведеног брака или ванбрачне заједнице која је престала утврђује се према родитељу са којим дете живи по одлуци надлежног органа.

За остваривање права на дечији додатак, редослед рођења деце која су у време развода брака или престанка ванбрачне заједнице била пунолетна или за коју је у току поступак утврђивања породичноправног статуса пред надлежним органом, утврђује се према родитељу са којим деца живе.

Чињеница са којим родитељем деца живе, у смислу ст. 2. и 3. овог члана, утврђује се према налазу надлежног центра за социјални рад.

За остваривање права на дечији додатак у редослед рођења рачунају се деца која су дата на хранитељство или старатељство.

За остваривање права предвиђених овим законом у редослед рођења рачунају се и усвојена деца.

За остваривање права предвиђених овим законом у редослед рођења рачунају се сва живорођена деца, а не рачунају се мртворођена деца.

Члан 5.

Приходи од утицаја на остваривање права предвиђених овим законом, а који се утврђују у просечном месечном

износу, на основу остварених прихода у три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев, јесу:

1) приходи који подлежу опорезивању према закону којим се уређује порез на доходак грађана;

2) приходи остварени од:

(1) пензија и инвалиднина остварених у земљи и иностранству;

(2) примања по прописима о правима ратних инвалида;

(3) сродника који имају законску обавезу издржавања;

(4) отпремнина у случају престанка потребе за радом запослених услед технолошких, економских или организационих промена и накнада по основу социјалних програма остварених у години дана пре подношења захтева;

(5) остале накнаде по основу рођења и неге и посебне неге детета;

(6) родитељског додатка за треће и четврто дете;

(7) накнада за време незапослености;

(8) реализованих новчаних и других ликвидних средстава у години дана пре подношења захтева;

(9) примања од рада код страног послодавца у иностранству;

(10) осталих активности.

Када се порез плаћа на опорезиву добит за приход се узима пореска основица, а када се приход утврђује у паушалном износу за приход се узима основица за обрачунавање доприноса за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси).

Приходи који се исказују као годишњи узимају се у висини просечног месечног износа.

Исплатилац прихода, прописаних ставом 1. овог члана, у обавези је да изда потврду о оствареним приходима, уколико се до овог податка не може доћи увидом у доступне службене евиденције електронским упитом.

У приходе породице рачунају се и приходи од пољопривредне делатности са имовине на којој чланови заједничког домаћинства живе, коју су стекли или је користе на основу уговора или договора, без обзира да ли је извршена њена укњижба односно закључен одговарајући правни посао.

Члан 6.

У приходе из члана 5. овог закона не урачунавају се накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, накнаде трошкова за време проведено на службеним путовањима у земљи и иностранству, отпремнине при одласку у пензију, солидарна помоћ, јубиларне награде и помоћи у случају смрти корисника или чланова његовог домаћинства, накнаде за рад остварене у складу са прописима који регулишу радно ангажовање на одређеним пословима, услед повећаног обима посла послодавца, које је повремениг карактера, укључујући и сезонске послове, као и примања и приходи који се према закону којим се уређује социјална заштита не узимају у обзир приликом утврђивања права на новчану социјалну помоћ.

У приходе из члана 5. овог закона не урачунавају се и износи исплаћених издржавања за дете из претходне заједнице које не живи у заједничком домаћинству даваоца издржавања.

У приходе породице из члана 5. овог закона не рачунају се потраживања по основу правноснажне и извршне судске пресуде којом је досуђено издржавање, уколико дужник издржавања не плаћа издржавање, а извршење пресуде није могуће обезбедити коришћењем доступних правних средстава и поступака.

Члан 7.

Право на дечији додаток може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, не поседују новчана и друга ликвидна средства (остварена продајом непокретности, акције, обвезнице и друге хартије од вредности и сл.) у вредности већој од износа две просечне зараде по запосленом у Републици без пореза и доприноса по члану породице, а према последњем познатом податку у моменту подношења захтева.

Ако подносилац захтева, односно чланови његове породице поседују новчана и друга ликвидна средства у вредности већој од износа две просечне зараде по запосленом у Републици Србији без пореза и доприноса по члану породице, а према последњем познатом податку у моменту подношења захтева, подносилац захтева не може остварити право на дечији додаток за период сразмеран броју месеци који се добија дељењем укупног износа тих средстава са просечном зарадом по запосленом у Републици Србији без пореза и доприноса.

Члан 8.

Право на дечији додаток може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, не поседују непокретности на територији Републике Србије ни у иностранству, осим стамбеног простора у коме породица живи, а који не може бити већи од себе по члану домаћинства увећан за још једну собу.

Изузетно од става 1. овог члана, право на дечији додаток може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, који остварују доходак од пољопривреде, не поседују непокретности на територији Републике Србије ни у иностранству, осим стамбеног простора у коме породица живи, а који не може бити већи од себе по члану домаћинства увећан за још једну собу и других нужних економских зграда у пољопривредном домаћинству и земљишта у површини до два хектара по члану породице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана право на дечији додаток може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, осим стамбеног простора у коме породица живи, поседују и другу непокретност на територији Републике Србије и у иностранству, у идеалном делу, не већем од 20 квадратних метара, стечену поклоном и у складу са прописима о наслеђивању.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана право на дечији додаток може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, осим стамбеног простора у коме породица живи, поседују и гаражу и изнајмљени пословни простор (закуп) не већи од 20 квадратних метара.

Члан 9.

Просечна месечна зарада по запосленом, просечна месечна зарада по запосленом без пореза и доприноса и индекс потрошачких цена у Републици Србији утврђују се према подацима које објави републички орган надлежан за послове статистике.

Подаци о висини катастарског прихода и просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта, у смислу овог закона, утврђују се према подацима републичког органа надлежног за геодетске послове.

Члан 10.

Права из овог закона јесу лична права и не могу се преносити на друга физичка и правна лица нити се могу наслеђивати, али се износи права који су доспели за исплату, а остали су неисплаћени услед смрти корисника, могу наслеђивати.

Новчана примања по основу овог закона не могу бити предмет обезбеђивања или принудног извршења.

II. ПРАВА НА ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ

Члан 11.

Права на финансијску подршку породици са децом, у смислу овог закона, јесу:

- 1) накнада зараде, односно накнада плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета;
- 2) остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета;
- 3) родитељски додатак;
- 3а) право на новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично-стамбене зграде или стана по основу рођења детета;
- 3б) једнократна помоћ за рођење другог и трећег детета;
- 4) дечији додатак;
- 5) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања;
- 6) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом;
- 7) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи;
- 8) регресирање трошкова боравка у предшколској установи деце из материјално угрожених породица.

Права из става 1. тач. 1) до 7) овог члана јесу права од општег интереса и о њиховом обезбеђивању стара се Република Србија.

О обезбеђивању права из става 1. тачка 8) овог члана стара се општина, односно град, у складу са овим законом.

АП Војводина, општина, односно град могу, ако су обезбедили средства, да утврде и друга права, већи обим права од права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање.

1. Накнада зараде, односно накнада плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета

Члан 12.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета остварују запослени код правних и физичких лица (у даљем тексту: запослени код послодавца).

Запослени који је засновао радни однос након рођења детета, изузетно од става 1. овог члана, може остварити право на накнаду зараде односно накнаду плате током одсуства чија се дужина трајања рачуна од дана рођења детета.

Накнаду зараде, односно накнаду плате из ст. 1. и 2. овог члана остварује и отац, један од усвојитеља, хранитељ, односно старатељ детета, када у складу са прописима о раду користи одсуство из става 1. овог члана.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства и одсуства са рада ради посебне неге детета, за децу различитог реда рођења, могу истовремено користити оба родитеља.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, за децу различитог реда рођења, могу истовремено користити оба родитеља.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, за децу различитог реда рођења, не могу истовремено користити оба родитеља.

Члан 13.

Основица накнаде зараде, односно накнаде плате за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, за лица из члана 12. овог закона, утврђује се на основу збира месечних основица на који су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или породилског одсуства, уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће.

Основица накнаде зараде, односно накнаде плате, запосленог који је засновао радни однос након рођења детета, утврђује се на основу збира месечних основица на који су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе месецу отпочињања одсуства по заснивању радног односа.

Основица накнаде зараде, односно накнаде плате за време одсуства са рада ради посебне неге детета, за лица из

члана 12. овог закона, утврђује се на основу збира месечних основица на који су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе месецу отпочињања одсуства.

Месечна основица накнаде зараде, односно накнаде плате, добија се дељењем збира основица из ст. 1–3. овог члана са 18 и не може бити већа од три просечне месечне зараде у Републици Србији, а за права остварена од 1. јануара 2022. године не може бити већа од пет просечних месечних зарада у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан почетка остваривања права.

Месечна основица накнаде зараде, односно накнаде плате представља бруто обрачунску вредност.

Члан 14.

Утврђивање месечне основице накнаде зараде односно накнаде плате, врши надлежни орган јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни орган) на основу података о висини основице на коју су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, односно плате а који су евидентирани у Централном регистру обавезног социјалног осигурања.

Месечни износ накнаде зараде, односно накнаде плате обрачунава се на основу утврђене месечне основице накнаде зараде, односно накнаде плате у сразмери броја радних дана у петодневној радној недељи, у којима се остварује право у датом месецу и укупног броја радних дана у том месецу.

На основу обрачунатог месечног износа накнаде зараде, односно накнаде плате обрачунава се износ накнаде зараде, односно накнаде плате који је умањен за припадајуће порезе и доприносе.

Приликом исплате износа накнаде зараде, односно накнаде плате из става 3. овог члана, њен припадајући износ не умањује се по основу новчаних обустава, рате кредита и слично, већ је прималац накнаде зараде односно накнаде плате дужан да те обавезе измири лично или преко послодавца.

Пореску пријаву за обрачунате порезе и доприносе подноси министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом, а централизована исплата месечне накнаде зараде односно накнаде плате врши се кад пореска управа прихвати пореску пријаву.

Приликом обрачуна пореза неопорезиви износ користи се сразмерно радном времену примаоца накнаде зараде, односно накнаде плате у односу на пуно радно време у месецу за које је признато право, а у складу са прописима којима се уређује порез на доходак грађана.

Министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом, из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије, врши исплату месечних износа накнаде зараде односно накнаде плате без пореза и доприноса на текући рачун корисника, а износ припадајућих пореза и доприноса на законом прописан начин.

Пун месечни износ накнаде зараде, односно накнаде плате за време породилског одсуства, не може бити мањи од минималне зараде утврђене на дан почетка остваривања права.

Под минималном зарадом у смислу става 8. овог члана подразумева се износ који се добија када се минимална цена рада по сату, утврђена у складу са законом на дан почетка остваривања права, помножи са 184 сата и увећа за припадајуће порезе и доприносе.

Члан 15.

Послодавац, надлежни орган, односно министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом немају обавезу достављања обрачунског листића кориснику накнаде зараде, односно накнаде плате из члана 12. овог закона.

Надлежни орган има обавезу достављања потврде о годишњим оствареним приходима кориснику права из члана 12. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана надлежни орган је дужан да на захтев корисника права достави обрачунски листић и друге потврде о исплаћеним накнадама зараде, односно накнаде плате.

Члан 16.

Захтев за остваривање права на накнаду зараде, односно накнаду плате може се поднети до истека законом утврђене дужине трајања права које се остварује.

Корисник права дужан је да до 8. у месецу обавести надлежни орган о свим променама чињеница које су од утицаја на исплату права.

Надлежни орган дужан је да до 15. у месецу евидентира све настале промене које се односе на исплату права.

Послодавац, односно корисник накнаде зараде, односно накнаде плате дужан је да надлежном органу пријави сваку промену у радноправном статусу која је од утицаја на исплату накнаде зараде односно накнаде плате.

2. Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета

Члан 17.

Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета, за дете рођено 1. јула 2018. године и касније, може остварити мајка која је у периоду од 18 месеци пре рођења детета остваривала приходе:

- 1) а у моменту рођења детета је незапослена и није остварила право на новчану накнаду по основу незапослености;
- 2) по основу самосталног обављања делатности;
- 3) као носилац породичног пољопривредног газдинства које има статус лица које самостално обавља делатност према закону којим се уређује порез на доходак грађана;
- 4) по основу уговора о обављању привремених и повремених послова;
- 5) по основу уговора о делу;

6) по основу ауторског уговора;

7) по основу уговора о правима и обавезама директора ван радног односа.

Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета може остварити и мајка која је у периоду од 18 месеци пре рођења детета била пољопривредни осигураник.

Право из ст. 1. и 2. овог члана може остварити и жена која је усвојитељ, хранитељ или старатељ детета.

Право на остале накнаде по основу рођења и неге детета остварује се у трајању од годину дана од дана рођења детета, без обзира на ред рођења детета.

Изузетно, од става 4. овог члана, за лице које остварује и право на накнаду зараде, односно накнаду плате, право на остале накнаде по основу рођења и неге детета остварује се у трајању од годину дана од дана отпочињања права на породилско одсуство.

Право на остале накнаде по основу рођења и неге детета остварује мајка из ст. 1. и 2. овог члана у трајању од три месеца од дана рођења детета, ако се дете роди мртво или умре пре навршена три месеца живота, односно до смрти детета уколико оно умре касније.

Право на остале накнаде по основу рођења и неге детета, може остварити и отац детета, уколико мајка није жива, ако је напустила дете, или ако је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

Право на остале накнаде по основу посебне неге детета остварује се у складу са овим законом и прописима који регулишу остваривање права на накнаду зараде за време одсуства са рада ради посебне неге детета за лица запослена код послодавца.

Захтев за остваривање права на остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета може се поднети до истека законом утврђене дужине трајања права које се остварује.

Напомена Редакције: одредбе става 2 ове верзија члана се примењује од 8.5.2021.

Члан 18.

Основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета за лице из члана 17. став 1. овог закона утврђује се сразмерно збиру месечних основица на који су плаћени доприноси, осим основице доприноса за приходе који имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или породилског одсуства, уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће, односно дану рођења детета.

Основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета, за лице из члана 17. став 2. овог закона, утврђује се сразмерно збиру месечних основица на који су плаћени доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за последњих 18 месеци који претходе дану рођења детета.

Основица за остале накнаде по основу посебне неге детета за лице из члана 17. став 1. овог закона утврђује се сразмерно збиру месечних основица на који су плаћени доприноси, осим основице доприноса за приходе који имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе месецу коришћења права.

Основица за остале накнаде по основу посебне неге детета, за лице из члана 17. став 2. овог закона, утврђује се сразмерно збиру месечних основица на који су плаћени доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за последњих 18 месеци који претходе месецу коришћења права.

Месечна основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета за лица из члана 17. став 1. овог закона добија се дељењем збира основица из ст. 1. и 3. овог члана са 18.

Месечна основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета за лица из члана 17. став 2. овог закона добија се дељењем збира основица из ст. 2. и 4. овог члана са 18.

Месечна основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета из ст. 5. и 6. овог члана не може бити већа од три просечне месечне зараде у Републици Србији, а за права остварена од 1. јануара 2022. године не може бити већа од пет просечних месечних зарада у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан почетка остваривања права.

Месечна основица из ст. 5. и 6. овог члана дели се са коефицијентом 1,5 и тако се одређује пун месечни износ остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета.

Приликом утврђивања основице за остале накнаде не узимају се основице за приходе који имају карактер зараде, осим за лица која у моменту почетка остваривања права нису у радном односу, а у претходном периоду су остваривала приходе по основу зараде.

Напомена Редакције: одредбе ставова 2, 4 и 6 ове верзија члана се примењују од 8.5.2021.

Члан 19.

Утврђивање пуног месечног износа за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета врши надлежни орган на основу података о висини основице на коју су плаћени доприноси за лице из члана 17. став 1. тач. 1)–7) овог закона, односно за лице из члана 17. став 2. основице на коју су плаћени доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, а који су евидентирани код органа који води евиденцију о уплаћеним доприносима обавезног социјалног осигурања.

Месечни износ осталих накнада обрачунава се на основу утврђеног пуног месечног износа накнаде у сразмери броја радних дана у којима се остварује право у датом месецу и укупног броја радних дана у том месецу.

Исплату месечних износа осталих накнада по основу рођења и неге и посебне неге детета, без пореза и доприноса, врши министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом на текући рачун подносиоца захтева, из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије.

Изузетно од става 3. овог члана, за лице које нема текући рачун, исплату месечних износа остале накнаде по основу рођења и неге и посебне неге детета, без пореза и доприноса, врши министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом на рачун подносиоца захтева за остваривање права отвореног код финансијске организације одређене од стране министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом, из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије.

Члан 20.

Збир накнаде зараде, односно накнаде плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета и остале накнаде по основу рођења, неге и посебне неге детета не може бити већи од три просечне месечне зараде у Републици Србији, а за права остварена од 1. јануара 2022. године не може бити већа од пет просечних месечних зарада у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан почетка остваривања права на накнаду зараде.

Ако корисник права остварује накнаду зараде, односно накнаду плате чији укупни износ прелази три просечне зараде у Републици Србији, а за права остварена од 1. јануара 2022. године пет просечних зарада у Републици Србији, прво се исплаћује накнада зараде, односно накнада плате.

Члан 21.

О праву на накнаду зараде, односно накнаду плате, односно праву на остале накнаде одлучује се по основу поднетог захтева.

О захтеву за накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, поднетом по отпочињању породилског одсуства, одлучује се привременим решењем у трајању до три месеца.

Након прибављања потребних доказа по службеној дужности који су потребни за комплетирање захтева из става 2. овог члана надлежни орган одлучује решењем.

Жалба изјављена на решење из ст. 2. и 3. овог члана, не одлаже његово извршење.

Корисник права, који право на накнаду зараде, односно накнаду плате, односно право на остале накнаде није остварио у пуном обиму, јер у посматраном периоду нису биле евидентирани све основице на које су плаћени доприноси, може по пружању доказа о њиховом евидентирању поднети захтев за прерачун накнаде зараде, односно накнаде плате, односно остале накнаде.

3. Родитељски додатак

Члан 22.

Родитељски додатак остварује мајка за прво, друго, треће и четврто дете, под условом да је држављанин Републике Србије и да има пребивалиште у Републици Србији.

Право из става 1. овог члана може остварити и мајка која је страни држављанин и има статус стално настањеног странца под условом да је дете рођено на територији Републике Србије.

Изузетно, ако мајка која има троје деце у следећем порођају роди двоје или више деце, оствариће право на родитељски додатак и за свако рођено дете у том порођају, а на основу посебног решења министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Изузетно од става 1. овог члана право на родитељски додатак може остварити мајка и за пето дете по реду рођења уколико је неко од деце, претходног реда рођења, које је живорођено умрло непосредно по рођењу и за њега није остварено право на родитељски додатак, а на основу посебног решења министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Редослед рођења утврђује се према броју живорођене деце мајке у моменту подношења захтева за остваривање права на родитељски додатак.

Право из ст. 1. и 2. овог члана остварује мајка која непосредно брине о детету за које је поднела захтев, чија деца претходног реда рођења нису смештена у установу социјалне заштите, хранитељску, старатељску породицу или дата на усвојење, и која није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења.

Право из ст. 1. и 2. овог члана изузетно признаће се и уколико је дете претходног реда рођења смештено у установу због потребе континуиране здравствене заштите и неге, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Уз захтев за остваривање права на родитељски додатак за мајку која је страни држављанин подноси се и уверење надлежне службе из земље чији је мајка држављанин, о испуњености услова из ст. 5. и 6. овог члана.

Право на родитељски додатак, ако испуњава услове из ст. 1–7. овог члана, може остварити и отац детета, уколико је мајка детета страни држављанин, није жива, напустила је дете, лишена је родитељског права, или је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

Услови за остваривање права на родитељски додатак утврђују се у односу на дан подношења захтева.

Родитељски додатак увећава се за паушал за набавку опреме за дете.

Члан 23.

Родитељски додатак за прво дете рођено 1. јануара 2022. године и касније утврђује се у висини од 300.000,00 динара и исплаћује се једнократно.

Родитељски додатак за друго дете рођено 1. јула 2018. године и касније утврђује се у висини од 240.000,00 динара и исплаћује се у 24 једнаке месечне рате по 10.000,00 динара.

Родитељски додатак за треће дете рођено 1. јула 2018. године и касније утврђује се у висини од 1.440.000,00 динара и исплаћује се у 120 једнаких месечних рата по 12.000,00 динара.

Родитељски додатак за четврто дете рођено 1. јула 2018. године и касније утврђује се у висини од 2.160.000,00 динара и исплаћује се у 120 једнаких месечних рата по 18.000,00 динара.

Износ родитељског додатка за децу из члана 22. став 3. овог закона исплаћује се у износу утврђеном за четврто дете.

Износ родитељског додатка за дете из члана 22. став 4. овог закона исплаћује се у износу утврђеном за четврто дете.

Паушал за набавку опреме за дете, из члана 22. став 10. овог закона, за децу рођену 1. јула 2018. године и касније и који се исплаћује заједно са једнократним износом родитељског додатка за прво дете, односно првом ратом родитељског додатка за друго, треће и четврто дете износи 5.000,00 динара.

Родитељски додаток утврђен у ст. 1–4. овог члана и паушал за набавку опреме за дете из става 6. овог члана, усклађују се 1. јануара и 1. јула, почев од 2019. године, на основу података републичког органа надлежног за послове статистике, са кретањем индекса потрошачких цена на територији Републике Србије у претходних шест месеци, а њихов номинални износ утврђује решењем министар надлежан за финансијску подршку породици са децом.

Висина родитељског додатка утврђује се у односу на дан рођења детета.

Захтев за остваривање права на родитељски додаток подноси мајка, односно отац детета одмах након рођења у здравственој установи у којој је дете рођено, или директно надлежном органу најкасније до навршених годину дана живота детета.

Захтев поднет у здравственој установи, на основу овлашћења мајке, односно оца детета, из става 9. овог члана, овлашћени радник здравствене установе шаље надлежном органу електронским путем у складу са законом којим се уређује електронски документ и услуге од поверења у електронском пословању.

Члан 24.

Уколико у току исплате права на родитељски додаток која се врши у месечним ратама корисник права напусти дете или умре, прекида се даља исплата права до одлуке министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Уколико у току исплате права на родитељски додаток која се врши у месечним ратама дете умре, прекида се даља исплата права.

Изузетно од става 2. овог члана за треће и четврто дете које је умрло у току исплате права врши се исплата једнократног износа од 200.000,00 динара.

Једнократни износ из става 3. овог члана усклађује се 1. јануара и 1. јула, почев од 2019. године, на основу података републичког органа надлежног за послове статистике, са кретањем индекса потрошачких цена на територији Републике Србије у претходних шест месеци, а његов номинални износ утврђује решењем министар надлежан за финансијску подршку породици са децом.

Уколико у току исплате права на родитељски додаток која се врши у месечним ратама дође до развода брака или престанка ванбрачне заједнице, прекида се даља исплата права до одлуке министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Уколико се у току исплате права на родитељски додаток која се врши у месечним ратама утврди да деца нису вакцинисана у складу са прописима у области здравствене заштите Републике Србије, прекида се даља исплата права до одлуке министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Уколико се у току исплате права на родитељски додаток која се врши у месечним ратама утврди да дете не живи на територији Републике Србије, прекида се даља исплата права до одлуке министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Уколико се у току исплате права на родитељски додаток која се врши у месечним ратама утврди да деца предшколског узраста не похађају припремни предшколски програм у оквиру система предшколског васпитања и образовања на територији Републике Србије, прекида се даља исплата права до одлуке министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Уколико се у току исплате права на родитељски додаток која се врши у месечним ратама утврди, да се деца основношколског узраста не школују у оквиру система основношколског образовања Републике Србије и редовно не похађају наставу на територији Републике Србије, прекида се даља исплата права до одлуке министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом одлуку о даљој исплати права из ст. 1. и 5–9. овог члана доноси у року од 15 дана од дана достављања предмета.

Члан 25.

Родитељски додаток не може се остварити, ако новорођено дете мајке за које се подноси захтев и њена деца претходног реда рођења, нису вакцинисана у складу са прописима у области здравствене заштите Републике Србије.

Чињеница да је дете вакцинисано у складу са прописима у области здравствене заштите Републике Србије утврђује се на основу изјаве подносиоца захтева и података садржаних у евиденцији о имунизацији која се води код надлежног здравственог органа.

Чињеница да је дете вакцинисано у складу са прописима у области здравствене заштите Републике Србије проверава се једном годишње на основу података садржаних у евиденцији о имунизацији која се води код надлежног здравственог органа.

Подносилац захтева, у захтеву за остваривање права на родитељски додаток, може дати сагласност за проверу података који су садржани у евиденцији о имунизацији која се води код надлежног здравственог органа, а у супротном дужан је да податке о имунизацији надлежном органу који води поступак достави лично.

Родитељски додаток може остварити мајка чија деца предшколског узраста живе на територији Републике Србије и похађају припремни предшколски програм у оквиру система предшколског васпитања и образовања на територији Републике Србије.

Родитељски додаток може остварити мајка чија деца основношколског узраста живе на територији Републике Србије и школују се и редовно похађају наставу у оквиру система основношколског образовања Републике Србије.

Чињеница да дете похађа припремни предшколски програм у оквиру система предшколског васпитања и образовања Републике Србије и редовно похађа основну школу у оквиру система основношколског образовања Републике Србије, на територији Републике Србије утврђује се на основу изјаве подносиоца захтева, а надлежни орган проверава податке по службеној дужности, најмање једном годишње, са одговарајућом предшколском установом, односно

основном школом.

Родитељски додатак не може се остварити ако родитељ који подноси захтев и дете за које се остварује право, у моменту подношења захтева живе у иностранству.

Родитељски додатак не може остварити мајка која је страни држављанин уколико је у земљи, чији је држављанин, остварила исто или слично право за дете за које је поднет захтев.

За Право на новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично-стамбене зграде или стана по основу рођења детета

Члан 25а

Право на новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично-стамбене зграде или стана по основу рођења детета може остварити мајка за дете рођено 1. јануара 2022. године и касније под условом да је држављанин Републике Србије и да има пребивалиште у Републици Србији.

Право из става 1. овог члана под условима утврђеним законом којим се уређују основе својинскоправних односа може остварити и мајка која је страни држављанин и има статус стално настањеног странца, ако је дете рођено на територији Републике Србије и/или је држављанин Републике Србије.

Изузетно, од ст. 1. и 2. овог члана, у случају смрти мајке детета, право може остварити отац детета.

Право из ст. 1. и 2. овог члана остварује мајка која непосредно брине о детету за које је поднела захтев, чија деца претходног реда рођења нису смештена у установу социјалне заштите, хранитељску, старатељску породицу или дата на усвојење, и која није потпуно лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења.

Право из ст. 1. и 2. овог члана, изузетно, признаје се и уколико је дете претходног реда рођења смештено у установу због потребе континуиране здравствене заштите и неге, а по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Право из ст. 1. и 2. овог члана може остварити мајка новорођеног детета под условом да први пут стиче у својину породично-стамбену зграду или стан на територији Републике Србије.

Захтев за остваривање права из ст. 1. и 2. овог члана подноси се преко надлежног органа јединице локалне самоуправе, у року од годину дана од дана рођења детета.

Члан 25б

Право на новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично-стамбене зграде или стана по основу рођења детета може остварити мајка новорођеног детета до износа који утврђује Влада.

Право из става 1. овог члана утврђује се на основу доказа о потребним средствима за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично-стамбене зграде или стана и процене вредности породично-стамбене зграде или стана од стране надлежног пореског органа и надлежног органа за геодетске послове.

Члан 25в

О праву из члана 25а овог закона одлучује Комисија за доделу новчаних средстава за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично-стамбене зграде или стана по основу рођења детета (у даљем тексту: Комисија).

Одлука Комисије је коначна у управном поступку.

Чланове Комисије именује Влада, а чине је представници органа државне управе надлежних за социјална питања, бригу о породици и демографију, послове финансија, привреде, грађевинарства, бриге о селу и Републичког геодетског завода.

Председник Комисије је министар надлежан за социјална питања.

Стручну и административно-техничку потпору Комисији пружа министарство надлежно за социјална питања.

Влада утврђује ближе услове и начин остваривања права из члана 25а овог закона, критеријуме за одређивање висине средстава, потребну документацију, начин исплате и контролу наменског коришћења средстава и друга питања која су од значаја за остваривање права.

Члан 25г

Непокретност или сразмерни део непокретности изграђене или купљене средствима додељеним у складу са чл. 25а–25в овог закона представља посебну имовину мајке.

Непокретност изграђена или купљена средствима додељеним у складу са чл. 25а–25в овог закона не може се отуђити у периоду од пет година од куповине, односно изградње, без сагласности органа старатељства надлежног да штити права и интересе деце.

36 Једнократна помоћ за рођење другог и трећег детета

Члан 25д

Право на једнократну помоћ у висини од 100.000,00 динара може остварити мајка која је остварила право на родитељски додатак за друго, односно треће дете рођено 1. јануара 2022. године и касније.

Отац детета, може остварити право из става 1. овог члана уколико испуњава услове за остваривање права на родитељски додатак за друго, односно треће дете утврђене у члану 22. став 9. овог закона.

Захтев за остваривање права из става 1. овог члана, подноси се истовремено са захтевом за родитељски додатак за друго, односно треће дете.

Исплата права из става 1. овог члана врши се истовремено са исплатом прве рате родитељског додатка за друго,

односно треће дете.

Износ права из става 1. овог члана усклађује се 1. јануара и 1. јула, почев од јула 2022. године, на основу података републичког органа надлежног за послове статистике, са кретањем индекса потрошачких цена на територији Републике Србије у претходних шест месеци, а њихов номинални износ утврђује решењем министар надлежан за финансијску подршку породици са децом.

4. Дечији додатак

Члан 26.

Дечији додатак остварује један од родитеља који непосредно брине о детету, који је држављанин Републике Србије и има пребивалиште у Републици Србији или страни држављанин који има статус стално настањеног странца у Републици Србији за прво, друго, треће и четврто дете по реду рођења у породици, од дана поднетог захтева, под условима предвиђеним овим законом.

Изузетно од става 1. овог члана мајка која има троје деце а у следећем порођају роди двоје или више деце, оствариће право на дечији додатак и за свако рођено дете у том порођају, а на основу посебног решења министарства надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Изузетно од става 1. овог члана право на дечији додатак подносилац захтева може остварити и за дете вишег реда рођења од четвртог, уколико због смрти детета или старосне границе за неко од прво четворо деце по реду рођења више не може остварити право.

Под условима из става 1. овог члана право на дечији додатак има и старатељ детета.

Изузетно од става 1. овог члана старатељ детета може остварити право на дечији додатак за највише четворо сопствене деце у породици и за свако дете без родитељског старања о коме непосредно брине.

Страни држављанин који ради на територији Републике Србије остварује дечији додатак, ако је то одређено међународним споразумом, под условима предвиђеним овим законом.

Дечији додатак припада деци која живе и похађају програм припреме детета пред полазак у основну школу у оквиру предшколског васпитања и образовања на територији Републике Србије.

Дечији додатак припада деци која живе, школују се и редовно похађају наставу на територији Републике Србије, ако међународним споразумом није другачије одређено.

Дечији додатак припада детету ако има својство ученика основне школе, односно својство редовног ученика средње школе, односно верске школе црква и верских заједница уписаних у Регистар црква и верских заједница у складу са законом којим се уређују цркве и верске заједнице до завршетка средњошколског образовања, а најдуже до навршених 20 година живота.

Дечији додатак припада и детету које из оправданих разлога не започне школовање у основној или средњој школи, односно верској школи црква и верских заједница уписаних у Регистар црква и верских заједница у складу са законом којим се уређују цркве и верске заједнице, односно које започне школовање касније или прекине школовање у својству редовног ученика у средњој школи, односно верској школи црква и верских заједница уписаних у Регистар црква и верских заједница у складу са законом којим се уређују цркве и верске заједнице и то за све време трајања спречености, до завршетка средњошколског образовања а најдуже до 21 године живота.

Изузетно од става 9. овог члана, дечији додатак припада за дете са сметњама у развоју и дете са инвалидитетом за које је донето мишљење интерресорне комисије, која је образована у складу са прописима из области просвете (у даљем тексту: Комисија) све док је обухваћено васпитно образовним програмом и програмом оспособљавања за рад, а за дете над којим је продужено родитељско право најдуже до 26 година.

Надлежни орган дужан је да у сарадњи са одговарајућом школом, у току трајања школске године, крајем сваког тромесечја провери редовност похађања наставе детета за које се остварује право.

Члан 27.

Непосредна брига о детету, у смислу овог закона, подразумева непосредно старање о животу, здрављу, васпитавању и образовању детета које живи у заједничком домаћинству подносиоца захтева.

Сматра се да родитељ непосредно брине о детету ако дете живи, похађа програм припреме детета пред полазак у основну школу у оквиру предшколског васпитања и образовања и школује се у месту пребивалишта.

Изузетно од става 2. овог члана сматра се да родитељ непосредно брине о детету и ако дете похађа:

а) основну или средњу школу ван места пребивалишта јер у месту пребивалишта не постоји основна или средња школа;

б) основну школу која му је ближа месту становања, односно доступнија;

в) жељену средњу школу која не постоји у месту пребивалишта, или коју није могло да упише због недовољног броја бодова.

Непосредном бригом не сматра се збрињавање детета у установу социјалне заштите, старатељску или хранитељску породицу.

Члан 28.

Једнородитељска породица у смислу овог закона, јесте породица у којој један родитељ самостално врши родитељско право, под условом:

1) да је други родитељ непознат;

2) да је други родитељ преминуо, а није остварено право на породичну пензију;

- 3) да је други родитељ постао потпуно и трајно неспособан за рад, а није стекао право на пензију;
- 4) да други родитељ није обавезан да доприноси издржавању детета;
- 5) да је други родитељ лишен родитељског права, а није обавезан да доприноси издржавању детета;
- 6) да је други родитељ преминуо, а остварено је право на породичну пензију;
- 7) да је други родитељ обавезан да доприноси издржавању детета;
- 8) да је други родитељ лишен родитељског права, а обавезан је да доприноси издржавању детета;
- 9) да је други родитељ на издржавању казне затвора дуже од шест месеци;
- 10) да други родитељ не доприноси издржавању детета, а извршење обавезе издржавања није било могуће обезбедити постојећим и доступним правним средствима и поступцима.

Не сматра се једнородитељском породицом, у смислу овог закона, породица у којој је родитељ који је самостално вршио родитељско право, по престанку раније брачне, односно ванбрачне заједнице, засновао нову брачну, односно ванбрачну заједницу.

Члан 29.

Школовање у смислу овог закона јесте похађање школе у циљу стицања образовања у основној школи и стицања образовања у својству редовног ученика у средњој школи, а у складу са прописима којима се уређује просвета.

Изузетно од става 1. овог члана, својство редовног ученика сматра се да има и лице из осетљивих друштвених група и лице са изузетним способностима млађе од 17. година које стиче средње образовање или образовање за рад у својству ванредног ученика, ако оправда немогућност редовног похађања наставе, уз сагласност министра надлежног за послове просвете.

Члан 30.

Право на дечији додаток остварује се:

1) ако укупан месечни приход, умањен за порезе и доприносе, по члану породице остварен у три месеца који претходе месецу у коме је поднет захтев не прелази утврђени цензус, а укупан месечни катастарски приход по члану породице у претходној години не прелази износ од 3% просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта у претходној години или је остварен од земљишта до 500 метара квадратних на коме је подигнута стамбена зграда;

2) ако укупан месечни катастарски приход по члану породице у претходној години не прелази износ од 7% просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта у претходној години, а породица не остварује друге приходе.

Изузетно од става 1. овог члана право на дечији додаток без поновног достављања доказа о материјалном стању породице остварује корисник новчане социјалне помоћи чија деца редовно похађају школу, а независно од материјалних услова породице корисник чије дете остварује додаток за помоћ и негу другог лица.

Испуњавање услова из овог члана орган надлежан за решавање о праву утврђује прибављањем података из службених евиденција по службеној дужности.

Члан 31.

За једнородитељске породице из члана 28. став 1. тач. 1)–5) цензус утврђен у члану 30. овог закона увећава се за 30%.

За једнородитељске породице из члана 28. став 1. тач. 6)–10), за старатеље и родитеље детета са сметњама у развоју и детета са инвалидитетом за које постоји мишљење Комисије, а које не користи услуге смештаја, цензус утврђен у члану 30. овог закона увећава се за 20%.

Члан 32.

Номиналне износе и начин усклађивања цензуса за остваривање права на дечији додаток, у складу са чл. 30. и 31. овог закона, прописује Влада на предлог министра надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Члан 33.

Висину и начин усклађивања дечијег додатка, прописује Влада на предлог министра надлежног за финансијску подршку породици са децом.

Износ дечијег додатка, утврђен у ставу 1. овог члана, за једнородитељске породице и старатеље, увећава се за 30%, а за родитеље детета са сметњама у развоју и детета са инвалидитетом, за које је донето мишљење Комисије, и за дете које остварује додаток за помоћ и негу другог лица, а које не користи услуге смештаја, увећава се за 50%.

Уколико су испуњени услови да се износ дечијег додатка увећа по више основа у складу са ставом 2. овог члана, укупан износ увећања не може бити већи од 80%.

Корисници дечијег додатка чија су деца редовно похађала средњу школу и са успехом завршила школску годину у септембру текуће године остварују право на још један дечији додаток.

5. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања

Члан 34.

Деца предшколског узраста без родитељског старања имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

Деца без родитељског старања на смештају у установама социјалне заштите остварују право на накнаду трошкова у складу са ставом 1. овог члана.

Деца без родитељског старања која су у старатељским породицама, остварују право на накнаду трошкова из става 1. овог члана, под условом да је за њих остварено право на дечији додатак у складу са овим законом, а од дана од када је остварено право на дечији додатак.

Деца без родитељског старања која су у хранитељским породицама, остварују право на накнаду трошкова из става 1. овог члана, под условом да испуњавају услове прописане за остваривање права на дечији додатак.

6. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом

Члан 35.

Деца предшколског узраста са сметњама у развоју и деца са инвалидитетом имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

Право из става 1. овог члана не може се остварити уколико је за то дете остварено право на накнаду зараде за време одсуства са рада ради посебне неге детета.

7. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи

Члан 36.

Деца предшколског узраста корисника новчане социјалне помоћи имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

8. Регресирање трошкова боравка у предшколској установи деце из материјално угрожених породица

Члан 37.

Деца предшколског узраста из материјално угрожених породица, као и деца без родитељског старања, деца са сметњама у развоју и деца са инвалидитетом која нису остварила право у складу са чл. 34, 35. и 36. овог закона имају, у зависности од материјалног положаја породице, право на регресирање трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији.

Начин и услове регресирања трошкова из става 1. овог члана утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

III. ПОСТУПАК И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА

Члан 38.

Министар надлежан за финансијску подршку породици са децом прописује ближе услове и начин остваривања права на: накнаду зараде, односно накнаду плате за време породичног одсуства, одсуства са рада ради неге детета, одсуства са рада ради посебне неге детета; остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета; родитељски додатак; дечији додатак; накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања и накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом и накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи.

Министар надлежан за финансијску подршку породици са децом прописује ближе услове одсуства са рада или рада са половином пуног радног времена родитеља, односно усвојитеља, хранитеља или старатеља детета млађег од пет година коме је потребна посебна нега и незапосленог лица корисника права на новчану накнаду по основу незапослености за време посебне неге детета.

О степену сметњи у психофизичком развоју и инвалидитету детета мишљење даје надлежна комисија фонда за пензијско и инвалидско осигурање, а трошкови њеног рада финансирају се из буџета Републике Србије.

Састав, надлежност и начин рада комисије из става 3. овог члана утврђује министар надлежан за финансијску подршку породици са децом, у складу са законом.

Изузетно, надлежна комисија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање из става 3. овог члана, може давати мишљење о степену сметњи у психофизичком развоју и инвалидитету детета и у поступцима остваривања права на новчану накнаду по основу незапослености за време посебне неге детета, који се остварују у складу са прописима о запошљавању и осигурању за случај незапослености, а трошкове њеног рада сноси Национална служба за запошљавање.

Члан 39.

Права утврђена овим законом остварују се по прописима о општем управном поступку, ако овим законом није

другачије одређено.

Податке који су потребни за решавање захтева по овом закону, а налазе се у доступним службеним евиденцијама државних органа, органа јединица локалне самоуправе и ималаца јавних овлашћења, органи надлежни за решавање о правима по овом закону прибављају по службеној дужности у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Органи надлежни за решавање о правима по овом закону преузимају податке из става 2. овог члана, из доступних службених евиденција електронским путем уколико су умрежени са базама података у складу са законом, за подносиоца захтева и чланове заједничког домаћинства који се односе на: ЈМБГ, име и презиме, држављанство из матичних књига, податке о пребивалишту из регистра пребивалишта, податке о приходима и имовини из службених евиденција пореске управе, податке о пријави на осигурање и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање из Централног регистра обавезног социјалног осигурања, податке о поседовању непокретности из катастра непокретности и других јавно доступних евиденција.

Члан 40.

Решавање о правима из члана 11. став 1. тач. 1) до 7) овог закона поверава се надлежном органу јединице локалне самоуправе.

О правима из става 1. овог члана надлежни орган решава на основу поднетог захтева.

За захтев из става 2. овог члана од података о личности надлежни орган може захтевати следеће податке о подносиоцу захтева, о члановима његовог домаћинства, односно породице, и то:

1. ЈМБГ, име и презиме, адреса пребивалишта односно боравишта, држављанство, датум и место и општина рођења, подаци о банковном рачуну на који се врши исплата, контакт телефон, адреса електронске поште, врста средства;

2. Податке о социо-економском статусу у обиму који је дефинисан условима за остваривање права дефинисаних овим законом – подаци о приходима и имовини, подаци о плаћеним доприносима, подаци о запослењу и послодавцу, подаци о стамбеном статусу, брачни статус, статус детета уколико се ради о детету са сметњама у развоју и инвалидитетом, подаци о школовању деце и то назив и место образовне установе и образовни статус детета, подаци о имунизацији деце и то назив и место здравствене установе у којој се дете лечи и статус, подаци о старатељству односно хранитељству уколико постоје;

3. Податке потребне за обрачун и исплату накнада зараде, односно накнаде плате за она права која имају карактер накнаде зараде, односно накнаде плате.

Члан 41.

О правима из овог закона у првом степену решава надлежни орган у месту пребивалишта подносиоца захтева.

Члан 42.

По жалбама на првостепена решења о правима из члана 11. став 1. тач. 1) до 7) овог закона у другом степену решава министар надлежан за финансијску подршку породици са децом.

Решавање у другом степену по жалбама на првостепена решења о правима из члана 11. став 1. тач. 1) до 7) овог закона на територији АП Војводине поверава се одговарајућем органу управе АП Војводине.

Члан 43.

Корисник права из овог закона који је на основу неистинитих или нетачних података, или непријављивањем промена које утичу на губитак или обим права остварио право, дужан је да накнади штету, у складу са законом.

Члан 44.

Средства за остваривање права од општег интереса утврђених у члану 11. став 1. тач. 1) до 7) овог закона обезбеђују се у буџету Републике Србије, у складу са законом, при чему се посебно воде средства за накнаде за породилско одсуство, а посебно средства за децу и породицу.

Члан 44а

Корисник коме је извршена исплата на коју није имао право, дужан је да министарству надлежном за финансијску подршку породици са децом врати примљене износе.

Правноснажно, односно коначно решење надлежног органа којим се корисник обавезује да врати примљене износе из става 1. овог члана је извршна исправа у складу са законом којим је уређен поступак извршења и обезбеђења.

Министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом има право на повраћај исплаћених пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, у складу са законом.

Члан 45.

Министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом врши надзор над радом органа у вршењу овим законом поверених послова државне управе, у складу са законом којим се уређује државна управа, а надзор на територији АП Војводине поверава се одговарајућем органу управе АП Војводине.

IV. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЗА ИСПЛАТУ ПРАВА

Члан 46.

У циљу аутоматизације обрачуна износа за исплате које корисницима права врши Министарство по основу овога закона, Министарство успоставља Информациони систем за исплату права (у даљем тексту: ИС).

У ИС уносе се подаци из захтева за остваривање права, приложених и по службеној дужности прибављених доказа, из решења донетих по тим захтевима као и подаци из других докумената који су овим законом предвиђени да се достављају у току решавања захтева и коришћења права као што су потврде о редовном похађању школе.

На основу унетих података, путем ИС-а води се евиденција поднетих захтева, донетих решења, евиденција доказа прибављених по службеној дужности електронским путем посредством ИС-а, као и подносилаца захтева и чланова њихових домаћинстава.

На основу података из става 2. овог члана у ИС се формирају подаци за исплату по правима прописаним овим законом укључујући податке за плаћање пореза и доприноса за накнаду зараде, односно накнаде плате. У ИС се такође води евиденција исплата по носиоцима права као и података о плаћеним порезима и доприносима за она права која имају карактер накнаде зараде, односно накнаду плате.

Уколико подаци из става 2. овог члана нису довољни за правилно одређивање износа за плаћање пореза и доприноса који захтевају пореску пријаву, надлежни орган у ИС уноси додатне податке.

Овлашћена лица надлежног органа имају приступ ИС-у и тим путем се између осталог, врши унос података из става 2. овог члана, увид у податке о исплатама, преузимање података за плаћање пореза и доприноса, унос повратних информација о прихваћеним пореским пријавама и преглед одговарајућих статистичких извештаја.

Овлашћена лица надлежног органа у оквиру ИС-а имају приступ и функционалностима чија је сврха ефикаснији рад надлежног органа као што је увид у службене евиденције других органа у случају када постоје технички услови за повезивање.

Подаци из става 2. овог члана у ИС се могу уносити и од стране запослених у ИС Министарства.

Подаци о личности из става 2. овог члана, који се прикупљају и чувају у ИС, обрађују се у сврху остваривања права прописаних овим законом као мера финансијске подршке породици са децом.

Ближе услове и начин успостављања ИС, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података и друга питања од значаја за тај систем, прописује министар надлежан за финансијску подршку породици са децом.

V. ЗАШТИТА, КОРИШЋЕЊЕ, АЖУРИРАЊЕ И ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА

1. Заштита података

Члан 47.

Сви видови прикупљања, држања, обраде и коришћења података спроводе се у складу са овим законом, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

За потребе научноистраживачког рада и статистичких анализа, подаци о личности користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета корисника права, у складу са законом.

2. Коришћење података

Члан 48.

Корисник података из ИС може бити државни и други орган и организација, као и правно и физичко лице, под условом да је законом овлашћено да тражи и прима податке, да су ти подаци неопходни за извршење послова из његове надлежности или служе за потребе истраживања, уз услов да се обезбеди заштита података о личности у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Подаци у ИС морају бити безбедним мерама заштићени од неовлашћеног приступа и коришћења.

3. Ажурирање и чување података

Члан 49.

Подаци у ИС ажурирају се без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана настанка промене.

Рокови чувања података у ИС уређују се посебним законом.

VI. ДЕЧИЈА НЕДЕЉА

Члан 50.

„Дечија недеља” организује се сваке године у првој пуној недељи месеца октобра, ради подстицања и организовања разноврсних културно-образовних, рекреативних и других манифестација посвећених деци и предузимања других мера за унапређивање развоја друштвене бриге о деци.

Активности које се организују за време трајања „Дечије недеље” утврђују се програмом који доноси министар надлежан за финансијску подршку породици са децом.

Подносиоци предлога програма могу бити удружења, која у својим програмима деловања имају активности које

доприносе циљевима „Дечије недеље“, а која имају најмање пет година искуства у организовању манифестација за децу на републичком нивоу.

Активности у току „Дечије недеље“ финансирају се средствима која се прикупе за време трајања „Дечије недеље“ и уплате на посебан рачун.

Средства из става 4. овог члана користе се за реализацију програма и то: 40% за активности на републичком нивоу, а 60% за активности на нивоу јединица локалне самоуправе.

Одобрена средства из става 4. овог члана могу се користити искључиво за спровођење прихваћеног програма.

У буџет програма не могу се уврстити трошкови који се односе на плате запослених у удружењу.

Удружење не може користити одобрена средства за промоцију политичких странака или ставова, нити за обављање делатности у циљу стицања профита.

Након реализације одобреног програма, удружење организатор дужно је да министарству надлежном за финансијску подршку породици са децом поднесе наративни и финансијски извештај о реализацији програма.

Јединице локалне самоуправе су у обавези да, у складу са добијеним упутствима, удружењу организатору доставе извештај о реализацији „Дечије недеље“ на својој територији.

Члан 51.

За време трајања „Дечије недеље“ плаћа се посебан износ, и то на:

1) Сваку продату возну карту у међумесном и међународном превозу у железничком, водном, ваздушном и друмском саобраћају;

2) Сваку поштанску пошиљку у унутрашњем поштанском саобраћају, осим за пошиљке новина и часописа чији пријем, пренос и уручење обављају јавни поштански оператор и други поштански оператори, у складу са законом којим се уређују поштанске услуге;

3) Сваку продату улазницу за позориште, биоскоп, другу културну манифестацију и спортску приредбу за коју се наплаћују улазнице;

4) Сваки продат носач звука са снимљеним садржајем.

Наплату износа врше организације и друга правна лица и грађани који продају улазнице – возне карте, носаче звука са снимљеним садржајем, односно врше поштанску услугу и дужни су да наплаћена средства уплате на посебан рачун у буџет Републике Србије, у року од седам дана од дана завршетка „Дечије недеље“.

Министар надлежан за финансије ближе прописује начин наплате износа из става 1. овог члана.

Износ из става 1. овог члана утврђује Влада актом који доноси до 1. септембра за текућу годину.

Члан 52.

Наплаћена средства за време трајања „Дечије недеље“ утврђују се у буџету Републике Србије, а министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом их распоређује организаторима манифестација посвећених деци, у складу са извршеним програмом из члана 50. став 2. овог закона.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица и друго правно лице ако изда неистиниту потврду о оствареним приходима подносиоца захтева из члана 5. став 4. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се послодавац који је предузетник новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица и друго правно лице ако не поступи у складу са чланом 16. став 4. овог закона.

За прекршај из става 3. овог члана казниће се послодавац који је предузетник новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Поступци за остваривање права на одсуство са рада и накнаду зараде односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета који су започети пре почетка примене овог закона окончаће се у складу са прописима који су били на снази у време отпочињања породилског одсуства.

Право на родитељски додатак за децу рођену пре почетка примене овог закона, оствариће се у складу са прописима који су били на снази на дан рођења детета.

Исплате по решењима донетим пре почетка примене овог закона као и у поступцима из ст. 1. и 2. овог члана који су решени у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог закона вршиће се у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог закона.

Члан 55.

Министар надлежан за финансијску подршку породици са децом донеће прописе на основу овлашћења из овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 56.

Даном почетка примене овог закона престају да важе одредбе чл. 73. до 75. Закона о друштвеној бризи о деци („Службени гласник РС”, бр. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93 – др. закон, 28/94, 47/94, 48/94 – др. закон, 25/96, 29/01, 16/02 – др. закон, 62/03 – др. закон, 64/03 – исправка др. закон, 101/05 – др. закон и 18/10 – др. закон).

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 16/02, 115/05 и 107/09).

Члан 57.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јула 2018. године.

У РЕДАКЦИЈСКОМ ПРЕЧИШЋЕНОМ ТЕКСТУ НЕ НАЛАЗЕ СЕ:

Чл. 4. Закона - 130/2021-3:

"Право на родитељски додатак за децу рођену пре ступања на снагу овог закона, оствариваће се у складу са прописом који је био на снази у време рођења детета."

Чл. 19. и 20. Закона - 66/2021-3:

"Члан 19.

Министар надлежан за финансијску подршку породици са децом ускладиће подзаконске прописе донете на основу Закона о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 113/17 и 50/18) са одредбама овог закона, у року од три месеца, од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 20.

Поступци за остваривање права на одсуство са рада и накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета, као и права на остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета који су започети пре почетка примене овог закона окончаће се у складу са прописима који су били на снази у време отпочињања породилског одсуства.

Исплате по решењима донетим пре почетка примене овог закона као и у поступцима из става 1. овог члана који су решени у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог закона вршиће се у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог закона."

Чл. 12. Закона - 50/2018-9:

"Право на родитељски додатак за децу рођену на дан ступања на снагу Закона о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС”, број 113/17), 25. децембра 2017. године, и касније, закључно са 30. јуном 2018. године, које се остварује у складу са прописима који су били на снази на дан рођења детета а исплаћује у једнаким месечним ратама, ускладиће се по службеној дужности, почев од 1. јула 2018. године, са бројем рата и месечним износима родитељског додатка утврђеним овим законом.

Исплата права из става 1. овог члана вршиће се у року од шест месеци од дана примене овог закона."